

Zadanie: Wyrazić w prostszej formie (tzn. w postaci wymagającej prostszych obliczeń) następujące iloczyny:

$$(a) (\vec{a} \times \vec{b}) \cdot (\vec{c} \times \vec{d}) = \vec{a} \cdot (\vec{b} \times (\vec{c} \times \vec{d})) = \vec{a} \cdot [(\vec{b} \cdot \vec{d})\vec{c} - (\vec{b} \cdot \vec{c})\vec{d}] = (\vec{a} \cdot \vec{c})(\vec{b} \cdot \vec{d}) - (\vec{a} \cdot \vec{d})(\vec{b} \cdot \vec{c}).$$

$$(b) (\vec{a} \times \vec{b}) \times (\vec{c} \times \vec{d}) = ((\vec{a} \times \vec{b}) \cdot \vec{d})\vec{c} - ((\vec{a} \times \vec{b}) \cdot \vec{c})\vec{d}$$

(c)

$$\vec{a} \times (\vec{b} \times \vec{c}) + \vec{b} \times (\vec{c} \times \vec{a}) + \vec{c} \times (\vec{a} \times \vec{b}) = (\vec{a} \cdot \vec{c})\vec{b} - (\vec{a} \cdot \vec{b})\vec{c} + (\vec{b} \cdot \vec{a})\vec{c} - (\vec{b} \cdot \vec{c})\vec{a} + (\vec{c} \cdot \vec{b})\vec{a} - (\vec{c} \cdot \vec{a})\vec{b} = \vec{0}$$

(d)

$$\begin{aligned} (\vec{a} \times \vec{b}) \cdot (\vec{c} \times \vec{d}) + (\vec{b} \times \vec{c}) \cdot (\vec{a} \times \vec{d}) + (\vec{c} \times \vec{a}) \cdot (\vec{b} \times \vec{d}) &= (\vec{b} \times (\vec{c} \times \vec{d})) \cdot \vec{a} - (\vec{d} \times (\vec{b} \times \vec{c})) \cdot \vec{a} - (\vec{c} \times (\vec{b} \times \vec{d})) \cdot \vec{a} = \dots \\ &= \vec{a} \cdot [(\vec{b} \cdot \vec{d})\vec{c} - (\vec{b} \cdot \vec{c})\vec{d} + (\vec{c} \cdot \vec{d})\vec{b} - (\vec{b} \cdot \vec{d})\vec{c} - (\vec{c} \cdot \vec{d})\vec{b} + (\vec{b} \cdot \vec{c})\vec{d}] = 0 \end{aligned}$$

Zadanie: Wykazać słuszność następującej relacji: $(\vec{a} \times \vec{b}) \cdot [(\vec{b} \times \vec{c}) \times (\vec{c} \times \vec{a})] = [\vec{a}, \vec{b}, \vec{c}]^2$

Przypomnienie: $[\vec{a}, \vec{b}, \vec{c}] = \vec{a} \cdot (\vec{b} \times \vec{c})$ to iloczyn mieszany (skalar).

Pokażemy, że lewa strona relacji da się przekształcić do prawej:

$$(\vec{a} \times \vec{b}) \cdot [(\vec{b} \times \vec{c}) \times (\vec{c} \times \vec{a})] = (\vec{a} \times \vec{b}) \cdot [((\vec{b} \times \vec{c}) \cdot \vec{a})\vec{c} - ((\vec{b} \times \vec{c}) \cdot \vec{c})\vec{a}] = (\vec{a} \times \vec{b}) \cdot ((\vec{b} \times \vec{c}) \cdot \vec{a})\vec{c} = \dots$$

iloczyn skalarny dwóch
prostopadłych wektorów = 0

$$= [(\vec{a} \times \vec{b}) \cdot \vec{c}][(\vec{a} \times \vec{b}) \cdot \vec{c}] = [\vec{a}, \vec{b}, \vec{c}]^2.$$

Zadanie: Dane są wektory \vec{a} i \vec{b} . Znaleźć wektor \vec{c} spełniający relacje: $\vec{c} \times \vec{a} = \vec{b}$ i $\vec{c} \cdot \vec{a} = 0$.

Pomnóżmy wektorowo obie strony pierwszego równania przez \vec{a} :

$$(\vec{c} \times \vec{a}) \times \vec{a} = \vec{b} \times \vec{a}$$

Stąd

$$\vec{a}(\vec{c} \cdot \vec{a}) - \vec{c}a^2 = \vec{b} \times \vec{a}$$

Po uwzględnieniu drugiego równania otrzymamy:

$$\vec{c} = \frac{\vec{a} \times \vec{b}}{a^2}$$

Zadanie: Dane są niezerowe wektory \vec{a} , \vec{b} i \vec{c} oraz parametry liczbowe α i β . Wyznacz wektory \vec{x} i \vec{y} spełniające układ równań:

$$\begin{cases} \alpha\vec{x} + \vec{y} \times \vec{c} = \vec{a} \\ \beta\vec{y} + \vec{x} \times \vec{c} = \vec{b} \end{cases}$$

Pomnóżmy obie strony równań skalarnie i wektorowo przez wektor \vec{c} .

$$\begin{cases} \alpha\vec{x} \cdot \vec{c} = \vec{a} \cdot \vec{c} \\ \beta\vec{y} \cdot \vec{c} = \vec{b} \cdot \vec{c} \end{cases} \quad (1)$$

$$\begin{cases} \alpha(\vec{x} \times \vec{c}) + (\vec{y} \times \vec{c}) = \vec{a} \times \vec{c} \\ \beta(\vec{y} \times \vec{c}) + (\vec{x} \times \vec{c}) = \vec{b} \times \vec{c} \end{cases} \quad (2)$$

Przekształcając układ (2) otrzymujemy:

$$\begin{cases} \alpha(\vec{x} \times \vec{c}) + \vec{c}(\vec{y} \cdot \vec{c}) - \vec{y}c^2 = \vec{a} \times \vec{c} \\ \beta(\vec{y} \times \vec{c}) + \vec{c}(\vec{x} \cdot \vec{c}) - \vec{x}c^2 = \vec{b} \times \vec{c} \end{cases} \quad (3)$$

Z układu(1) mamy $\vec{x} \cdot \vec{c} = \vec{a} \cdot \vec{c} / \alpha$ oraz $\vec{y} \cdot \vec{c} = \vec{b} \cdot \vec{c} / \beta$, natomiast z układu wyjściowego $\vec{y} \times \vec{c} = \vec{a} - \alpha\vec{x}$ oraz $\vec{x} \times \vec{c} = \vec{b} - \beta\vec{y}$. Podstawiając te związki do układu (3) otrzymujemy:

$$\vec{x} = \frac{\vec{c}(\vec{a} \cdot \vec{b}) + \alpha\beta\vec{a} - \alpha(\vec{b} \times \vec{c})}{\alpha^2\beta + \alpha c^2}$$

$$\vec{y} = \frac{\vec{c}(\vec{b} \cdot \vec{c}) + \alpha\beta\vec{b} - \beta(\vec{a} \times \vec{c})}{\alpha\beta^2 + \beta c^2}.$$